

Hoofdstuk 7 – Pro Patria Crescunt

Halfweg de jaren 50 kwamen onze bestuurders tot de vaststelling dat er in ons leger verhoudingsgewijs te weinig Nederlandstalige officieren waren om onze “Vlomse” piotten, zandstroefers en gamellenboefers in oorlogstijd de weg naar de slachtbank, de Last Post en de eeuwige roem te wijzen.

De binnen het officierenkader bestaande verhouding (60% F voor 40% N) was immers net het omgekeerde van wat de werkelijke taalverhouding was bij de manschappen onder de wapens (“vrouwschappen” waren er nog niet...). En het Vlaamse bewustzijn was inmiddels zodanig geëvolueerd dat “Pour les Flamands la même chose!” niet langer meer als “normaal” werd aangevoeld en braafjes werd gedoogd.

Om de gewenste ommekeer (60% N, 40% F dus..) mede te forceren werd beslist vanaf het schooljaar 1955, naast de reeds bestaande F en N afdelingen in Laken, als katalysator, in Lier een tweede Nederlandstalige afdeling te openen.

Daar zouden in principe jaarlijks bijkomend zowat 55 Nederlandstalige kandidaten als tot bloei gekomen koninklijke kwekelingen aan de slagorde kunnen worden toegevoegd.

De school stond open voor alle jongeren op zoek naar een “uitdaging”... Jongeren die, indien geslaagd in een toelatingsexamen en medisch goedgekeurd, bereid waren daarvoor af te zien van hun kostbare, onvervangbare jeugd.

Het wapenschild vermeldde het devies van de school “Pro Patria Crescunt” (“Zij groeien op voor het Vaderland”), daarmee de opdracht van de instelling samenvattend: jongelingen voorbereiden (via de aansluitende studies aan de Koninklijke Militaire School) op een officiersloopbaan, een loopbaan in dienst van het Vaderland.

Die militaire kweekvijver werd bij mijn weten in onderwijskringen nogal gewaardeerd als een instelling waar het onderricht in de leerstof van het “hoger middelbaar” gecombineerd werd met doorgedreven aandacht voor de fysieke conditie. Een opvoeding die bovendien was ingebed in de strenge leefregels van een soort anachronistische discipline die elders bij de jeugd stilaan ferm begon af te bladeren.

Voor kruidenierszonen (zoals ik..) en andere jongens van gewone komaf die hogerop wilden, bood die opleiding alleszins het vooruitzicht op een “sociale promotie”.

Een officier droeg toen nog wat aanzien met zich mee. En aan de horizon wenkte een riant pensioen. (Breek me de bek niet open...)

De Cadettenschool was voor sommige jongeren de laatste kans, de ultieme strohalm, de laatste reddingssloep, die hen in extremis toeliet zich te “herpakken” en zo te ontsnappen aan het afschuwelijke vooruitzicht van een leven in het blauwe werkpak (de “blauwe kloon” zeiden ze hier bij ons).

Het schrikbeeld dat vader opriep telkens hij ons vermaande met de frase: “Joeng, iëne keer da ge uwe blauwe kloon hét aangetrokken, gerokter der nooit nimiër van af...”

Maar ach, zich van geen kwaad bewust krekelde mijn broer zich vrolijk doorheen het schooljaar 1954-1955.

Zijn drukke interacties met het andere geslacht (er waren toen nog maar twee geslachten uitgevonden...) noopte hem ertoe (een mens moet nu eenmaal zijn prioriteiten kiezen) zijn studies een klein beetje te verwaarlozen. Nou ja, “een klein beetje” is wat zwak uitgedrukt.

Want kijk: op het einde van dat schooljaar was hij over gans de lijn grandioos “gebuisd”. Blijven zitten was het vernederend verdict! Het jaar opnieuw doen!

Ten huize Tulkens sloeg de paniek toe en tijdens de aansluitende heftige “pedagogische” gesprekken zwaaide vader dreigender dan ooit (symbolisch) met de gevreesde blauwe werkmansbroek.

En toen...

Ja toen was er Nonkel Jean...

Nonkel Jean als een door de hemel gezonden influencer avant la lettre die voor een compleet onverwachte wending zou zorgen.

Nonkel Jean was een pure Brusselse ket die op één of andere manier in een huwelijk verwickeld was geraakt met mijn groot tante Paulien, een zus van mijn Webbekomse grootmoeder.

Ik kan me echt niet voorstellen waar mijn groot tante Paulien die afgeborstelde grootstedeling zou tegen het lijf gelopen zijn. (Alweer een vraag die ik heb nagelaten te gelegener tijd te stellen aan hen die het konden weten...)

Nonkel Jean was “iets gradé in het leger” zo werd in familiekringen eerbiedig gefluisterd... Al wist men aanvankelijk niet wat soort “gradé” precies.

Later werd duidelijk dat Nonkel Jean werkzaam was als opperkok in de Militaire School, een soort premature Piet Huysentruyt met strepen dus. En wat hij daar zag vervulde hem zowaar met de vaak herhaaldelijk uitgesproken bewondering voor de “sjieke tiepen” van wie hij de gamellen mocht vullen.

Hij woonde samen met tante Paulien in een rustig wijk aan de zijkant van Brussel, maar door hun geregelde bezoeken aan Webbekom werd de familieband in stand gehouden.

Zo geraakte Nonkel Jean, tijdens een routine weekendbezoek, toevallig verwickeld in de alarmfase “scharlaken toestand” die ten huize Tulkens in Diest was afgekondigd ingevolge het krekelend studiefalen van broer Emiel.

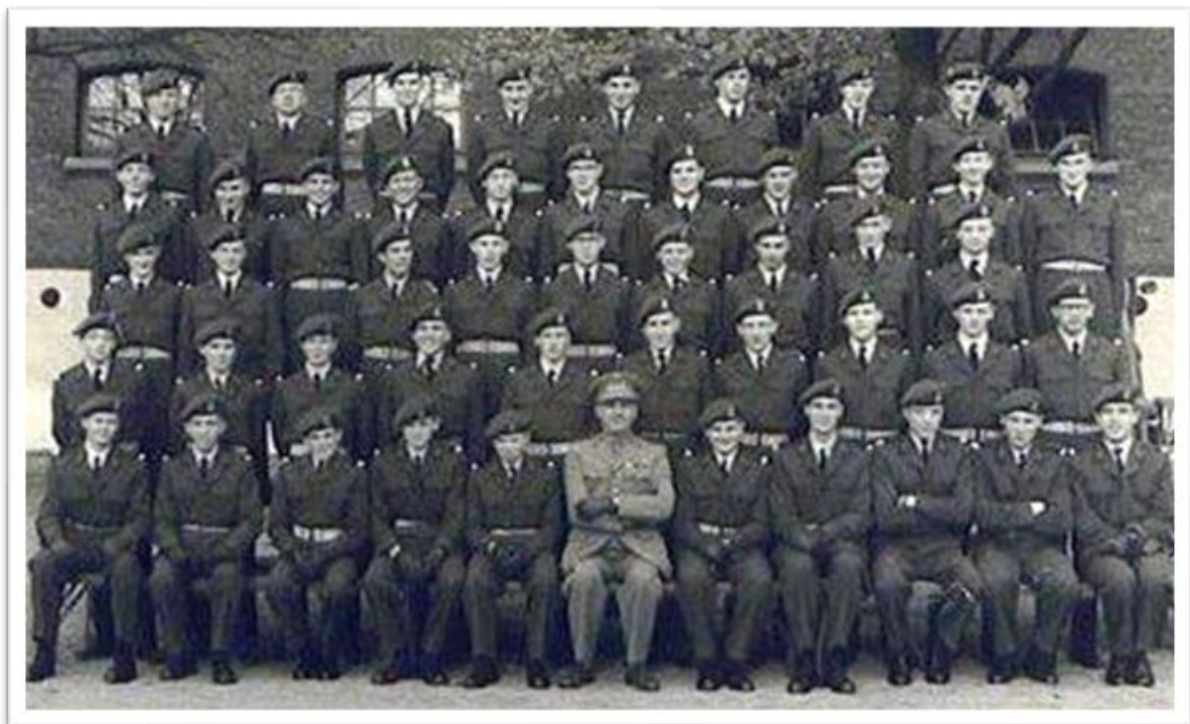
Terwijl vader dreigend met de werkmansbroek zwaaide zag Nonkel Jean, daaromtrent geconsulteerd, meteen een betere oplossing voor de crisis. Discipline!! En bij nood aan discipline was er voor hem trouwens maar één efficiënte aanpak: den Troep!

Op grond van deze weloverwogen analyse ging broer Emiel (met de werkbroek gehanteerd!) in juli 1955 op weg naar het toelatingsexamen van de pas in Lier opgerichte Koninklijke Cadettenschool.

Hij slaagde in dat examen en in september van dat jaar vatte, hij samen met een vijftigtal andere batige gerangschikte kandidaten, het hoger secundair humaniora Grieks-Latijnse aan.

Hij zou die studies na drie schooljaren met succes afsluiten.

Discipline nietwaar! Nonkel Jean wist het wel!

Daardoor maakte ook ik al ver voor mijn tijd kennis met de Cadettenschool.

Want de pupillen in opleiding in die fabriek voor officieren mochten slechts alle veertien dagen op weekend: van zaterdag 16:00u tot zondagavond 22:00u. Als ze tenminste niet van dit privilege waren beroofd wegens slechte studieresultaten of omwille van disciplinaire wandaden (zoals het zware vergrijp “praten op de slaapkamer” bijvoorbeeld.)

Vanaf het “intrede” van mijn broer werd voor mijn lieve moeder en mij het bezoek aan Lier een veertiendaagse zondagnamiddag uitstap. Met in onze bagage proper wasgoed, eetbare dingen en aanmoedigende woorden.

Zo werd ik in drie jaar tijd al een beetje vertrouwd met de binnenkant van Kazerne Dungenhoef.

Dus, toen ik op 26 augustus 1958 zelf als “pupil” door de grote bek van de massieve ingangspoort werd opgeslorpt kwam ik dus niet, zoals mijn 54 lotgenoten, in een compleet vreemde wereld terecht. Hier was ik eerder geweest!

Want ondertussen had het onverhoopte zich voltrokken. Ex-flierefluitende broer Emiel had zich (dankzij de discipline natuurlijk!) ontpopt tot een meer dan voorbeeldige student.

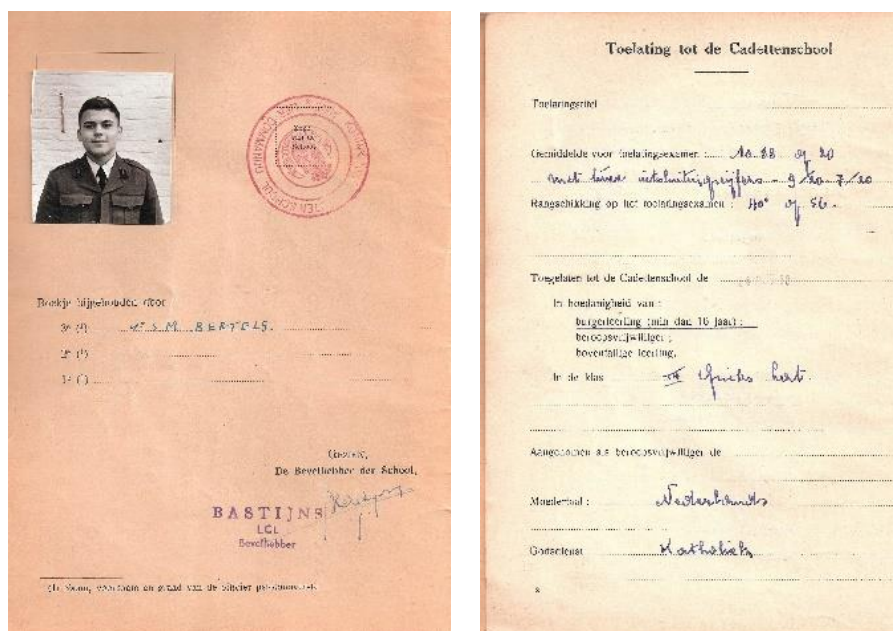
Hij had plots flink de smaak te pakken gekregen van de cijfertjes en de lettertjes die hem werden ingelepeld, zo flink dat hij maar bleef herhalen dat ik ook misschien eens zo een “avontuurlijk” toelatingsexamen zou moeten meemaken.

Niet echt om te slagen natuurlijk zei hij, maar gewoon voor de kick, gewoon om te ervaren hoe zo een selectie-examen zijn beloop kreeg... Gewoon om te zien wat ik waard was. Nonkel Jean opperde geen bewaar... En ik uiteindelijk ook niet.

En kijk in de aanloop naar het schooljaar 1958-1959 begaf ik mij, zonder enige druk, zonder enige ambitie, zonder enige verwachting, samen met heel veel andere bleke melkmuilen, naar Lier om er het toelatingsexamen “gewoon eens mee te maken”...

De rest is geschiedenis die door eerste sergeant-majoor Bertels (“de Fille”) geacteerd werd in het inlichtingenboekje van cadet Nr40 die in het examen geslaagd en batig gerangschikt bleek en die samen met 55 andere geslaagde kandidaten op die bloedhete zomerdag van 26 augustus 1958 Kazerne Dungenhoef, Vaartlaan 47 Lier (later Baron Opsomerlaan, 51) binnentrad.

Met een bescheiden resultaat van 10,88/20 en ondanks 2 uitsluitingscijfers werd ik 40ste op 56 aspiranten. Vooruit dan maar!

Met zijn vlijtige aantekeningen in mijn “Inlichtingenboekje” bewaarde “de Fille” het wel en wee van mijn drie jaar cadettenleven voor het nageslacht: mijn schoolresultaten, mijn medische records en, vooral, mijn strafblad...

Wat de **schoolresultaten** betreft herinneren die notities mij aan mijn krampachtig (maar uiteindelijk...) maar geslaagd aanklappen bij mijn oudere en meer begaafde klasgenoten...

Want kijk, gedurende 2 schooljaren bengelde ik in mijn klasje van 6 “Grieken” hijgend en puffend achteraan de rangschikking om dan in een historische eindspurt als 4de te eindigen

Nu was er waarschijnlijk geen slechter moment om in een Militair Hospitaal aan te komen dan wel op een zaterdagmiddag aan de vooravond van het zomerverlof. Tenzij dan als op dat moment ook alle militaire dokters thuis in stand-by waren geplaatst, klaar om uitgezonden te worden indien in onze Congolese kolonie rellen zouden uitbreken bij de onafhankelijkheidsfeesten van 30 juni ("L'indépenda!! Une femme blanche pour tous!!")

De verwelkoming in het hospitaal die zaterdagmiddag verliep dan ook heel sober. Het ontvangstcomité bestond uit een "cibist" en een nonneke.

Cibisten waren seminaristen die in het CIBI (Centre d'Instruction des Brancardiers et Infirmiers) van Aalst hun legerdienst aanvatten.

Ze kregen daar een opleiding als brancardier en zouden in oorlogstijd als aalmoezenier ingeschakeld worden. In afwachting werden ze veelal te werk gesteld in de militaire hospitalen waar ze, verzekerd van het eeuwige leven, met een onverwoestbaar gelukzalig humeur de pisflessen leegmaakten.

Een van onderdrukt moedergevoel overlopend nonneke legde mij sussend te bed. Met een enorme zak ijs op de buik.

"We zullen op God betrouwen", zei ze zacht...

En kijk: de pijn ebde wonderbaarlijk weg...

Maar toen ze de volgende morgen haar kuise hand op mijn buik legde, vloog ik tegen het plafond. Het ijs was wel weg, maar de pijn was in alle hevigheid terug!

Blijkbaar kon dan dat zorgzame nonneke toch in allerijl een chirurgijn vorderen die, aansluitend bij zijn zondagochtendontbijt, mijn appendix onder zijn bistouri zag uiteenspatten: "appendix peritonitis" jammerde de medicijnman nog terwijl hij het recalcitrante aanhangsel uit mijn onderbuik wegnipte en de aldaar veroorzaakte smurrie wegpompte...

Naar verluid heb ik enkele dagen, zelf "ietwat" afwezig, gezweefd tussen het aardse hiervoormaalse cadettenleven en de mutatie naar het hiernamaals.

Later vernam ik dat de aalmoezenier, na een ziekenbezoek samen met mijn ouders, tegen hen zou gezegd hebben: "Al wat we voor hem nog kunnen doen is bidden!".

Nou, dat heeft geholpen...

Gelukkig volgde ik geen zedenleer zoals sommige van mijn goddeloze medecadetten en had ik dus een joker die ik triomfantelijk op de (operatie)tafel kon gooien.

Met succes, want kijk, op 22 juli 1960, mocht ik het hospitaal verlaten en na een ingekorte vakantie was ik klaar voor de retorica.

Inschrijvingen voor doktersonderzoek

DATA	BESLISSINGEN DOKTER	DATA	BESLISSINGEN DOKTER
25 Aug. 58	Genien	22 Jul. 60	Ontslagen uit elb. Hb.
05 Sep. 58	Inspectie - 48u v. v. dienst		Ontslagen
08 Sep. 58	Genien	19 Aug. 60	Genien
19 Sep. 58	12u v. v. dienst	15 Sep. 60	Wdt. v. v. hoge schoenen
03 Oct. 58	2. A. T. T.	19 Sep. 60	Genien
16 Oct. 58	V. A. V.	23 Sep. 60	Ge. Hb. op 30/9/60
23 Oct. 58	Genien	01 Oct. 60	Genien
29 Oct. 58	Genien	12 Juli 61	Genien
22 Dec. 58	Genien		
17 Jan. 59	Verworgd.		
07 Sep. 59	Genien		
16 Sep. 59	Genien		
19 Sep. 59	Ge. Hb. op 21/9/59		
22 Sep. 59	Genien		
04 Jan. 60	Genien		
03 Mei. 60	Verworgd.		
07 Mei. 60	Wdt. v. v. sport-voet-		
07 Mei. 60	Genien		
25 Jun. 60	Verworgd.		
27 Jun. 60	Opgenomen in elb. Hb.		
	Ontslagen		

Aan het luik “**Consignes, Straffen en Tuchtmaatregelen**” van mijn inlichtingenboekje heeft de Fille wel het meeste werk gehad.

Zijn notities geven een compleet maar ontluisterend beeld van de pietluttigheden waarvoor een cadet schoorvoetend op het verslag van de Afdelingscommandant (Kapitein Petitjean. Een kapitein! Een hoge piet in cadettenogen) moest verschijnen: schoenen niet gepoetst, haar te lang, kast niet gesloten, praat en lacht in de studiezaal en sticht wanorde, straf gevraagd door de leraar scheikunde of door wie dan ook.

Wat een resem banale, roemloze pekelzonden werden toch op mijn strafblad voor het nageslacht bewaard!

Banaal en roemloos, tenzij dan misschien de historische notitie van 28 april 1961 die luidde: “Maakt in de studiezaal papieren vliegers en steekt die in brand”

